

Plenarhandling

A9-0079/2024/err01

12.3.2024

ADDENDUM

till betänkandet

om förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om tillfälliga handelsliberaliseringsåtgärder som kompletterar de handelsmedgivanden som är tillämpliga på produkter från Republiken Moldavien enligt associeringsavtalet mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Moldavien, å andra sidan
(COM(2024)0051 – C9-0022/2024 – 2024/0029(COD))

Utskottet för internationell handel

Föredragande: Markéta Gregorová
A9-0079/2024

Förslaget till Europaparlamentets ståndpunkt ska, efter parlamentets och rådets juridiska och språkliga slutgranskning, lyda som följer:

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU) 2024/...

av den ...

om tillfälliga handelsliberaliseringsåtgärder som kompletterar de handelsmedgivanden som är tillämpliga på produkter från Republiken Moldavien enligt associeringsavtalet mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Moldavien, å andra sidan

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT
DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 207.2,
med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,
efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,
i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet¹, och

¹ Europaparlamentets ståndpunkt av den ... [(EUT ...)]/((ännu inte offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den ...

av följande skäl:

- (1) Associeringsavtalet mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Moldavien, å andra sidan ² (*associeringsavtalet*) utgör grunden för förbindelserna mellan unionen och Moldavien. I enlighet med rådets beslut 2014/492/EU³ tillämpades avdelning V i associeringsavtalet, som avser handel och handelsrelaterade frågor, provisoriskt från och med den 1 september 2014 och trädde i kraft den 1 juli 2016 sedan alla medlemsstater ratificerat den.
- (2) I associeringsavtalet uttrycks önskan hos parterna i avtalet (*parterna*) att stärka och bredda förbindelserna på ett ambitiöst och innovativt sätt för att underlätta och uppnå gradvis ekonomisk integration och att göra detta i enlighet med de rättigheter och skyldigheter som följer av parternas medlemskap i Världshandelsorganisationen.

² EUT L 260, 30.8.2014, s. 4.

³ Rådets beslut 2014/492/EU av den 16 juni 2014 om undertecknande, på Europeiska unionens vägnar, och om provisorisk tillämpning av associeringsavtalet mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Moldavien, å andra sidan (EUT L 260, 30.8.2014, s. 1).

- (3) Enligt artikel 143 i associeringsavtalet ska parterna gradvis upprätta ett frihandelsområde i enlighet med artikel XXIV i Allmänna tull- och handelsavtalet från 1994 (Gatt 1994). I detta syfte föreskrivs i artikel 147 i associeringsavtalet ett gradvist avskaffande av tullar i enlighet med de tulltaxor som inbegrips i bilaga XV till associeringsavtalet och möjligheten att påskynda och utvidga omfattningen av ett sådant avskaffande.
- (4) Rysslands oprovocerade och oberättigade anfallskrig mot Ukraina som pågår sedan den 24 februari 2022 har haft en djupgående negativ inverkan på Republiken Moldaviens förmåga att bedriva handel med resten av världen, särskilt på grund av att exporten från Republiken Moldavien var beroende av transitering genom ukrainskt territorium och av ukrainsk infrastruktur, vilka nu till stor del inte kan användas . Under sådana kritiska omständigheter och för att mildra de negativa effekterna av Rysslands anfallskrig mot Ukraina på Republiken Moldaviens ekonomi, är det nödvändigt att påskynda utvecklingen av närmare ekonomiska förbindelser mellan unionen och Republiken Moldavien och att fortsätta att stödja Republiken Moldaviens ekonomi. Det är därför nödvändigt och lämpligt att fortsätta att stimulera handelsflödena och bevilja medgivanden i form av handelsliberaliseringsåtgärder för alla produkter i linje med det påskyndade avskaffandet av tullar på handeln mellan unionen och Republiken Moldavien.

- (5) I enlighet med artikel 21.3 i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget) ska unionen sörja för samstämmigheten mellan de olika områden som omfattas av dess yttre åtgärder. I enlighet med artikel 207.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) ska den gemensamma handelspolitiken föras inom ramen för principerna och målen för unionens yttre åtgärder.
- (6) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1524⁴ upphör att gälla den 24 juli 2024.
- (7) De tillfälliga handelsliberaliseringsåtgärder som fastställs i denna förordning bör ta följande form: i) Upphävande av tillämpningen av systemet med ingångspriser på frukt och grönsaker. ii) Upphävande av alla tullkvoter och importtullar. Genom dessa åtgärder kommer unionen att fördjupa den ekonomiska integrationen mellan Republiken Moldavien och unionen och tillfälligt tillhandahålla lämpligt ekonomiskt stöd till förmån för Republiken Moldavien och de ekonomiska aktörerna som drabbas av Rysslands anfallskrig mot Ukraina.

⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1524 av den 20 juli 2023 om tillfälliga handelsliberaliseringsåtgärder som kompletterar de handelsmedgivanden som är tillämpliga på produkter från Republiken Moldavien enligt associeringsavtalet mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Moldavien, å andra sidan (EUT L 185, 24.7.2023, s. 1).

- (8) För att förhindra bedrägerier bör rätten att omfattas av de handelsliberaliseringsåtgärder som fastställs i denna förordning villkoras med att Republiken Moldavien uppfyller samtliga relevanta villkor för att erhålla förmåner enligt associeringsavtalet, inklusive ursprungsreglerna för de berörda produkterna och de därmed sammanhängande förfarandena, samt att Republiken Moldavien deltar i ett nära administrativt samarbete med unionen i enlighet med associeringsavtalet.
- (9) Republiken Moldavien bör avstå från att införa nya tullar eller avgifter med motsvarande verkan och nya kvantitativa begränsningar eller åtgärder med motsvarande verkan för import med ursprung i unionen samt från att höja gällande tullar eller avgifter eller från att införa andra begränsningar om det inte är tydligt motiverat mot bakgrund av Rysslands anfallskrig mot Ukraina. Om Republiken Moldavien inte uppfyller dessa villkor bör kommissionen ha befogenhet att helt eller delvis tillfälligt upphäva de handelsliberaliseringsåtgärder som fastställs i denna förordning.

- (10) I artikel 2 i associeringsavtalet föreskrivs bland annat att respekt för de demokratiska principerna, de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna samt motverkandet av spridning av massförstörelsevapen, därmed sammanhängande materiel och bärare av sådana vapen utgör väsentliga delar av associeringsavtalet. I samma artikel bekräftar parterna särskilt sin respekt för allmänna principer som rättsstatens principer och principen om god samhällsstyrning och åtar sig att bekämpa korruption, brottslig verksamhet, oavsett om den är organiserad eller inte, inbegripet verksamhet av gränsöverskridande karaktär, och terrorism, samt att iaktta principerna om hållbar utveckling och effektiv multilateralism. Det är lämpligt att införa en möjlighet att tillfälligt upphäva de handelsliberaliseringsåtgärder som föreskrivs i denna förordning om Republiken Moldavien inte respekterar de nämnda väsentliga delarna eller allmänna principerna.
- (11) Med förbehåll för en utvärdering som utförs av kommissionen i samband med den regelbundna övervakningen av effekterna av denna förordning och som inleds antingen efter en vederbörligen motiverad begäran från en medlemsstat eller på kommissionens eget initiativ, är det nödvändigt att föreskriva en möjlighet att vidta nödvändiga åtgärder avseende import av produkter som omfattas av denna förordning, när denna import inverkar negativt på unionsmarknaden eller marknaden i en eller flera medlemsstater för likadana eller direkt konkurrerande produkter.

- (12) För att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av denna förordning bör kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter med avseende på att tillfälligt upphäva de handelsliberaliseringsåtgärder som föreskrivs i denna förordning om villkoren för rätten till förmånsordningarna inte längre uppfylls och att införa skyddsåtgärder i de fall då unionsmarknaden eller marknaden i en eller flera medlemsstater för likadana eller direkt konkurrerande produkter påverkas negativt av importen enligt denna förordning. Dessa befogenheter bör utövas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011⁵. Det rådgivande förfarandet bör tillämpas för antagandet av provisoriska skyddsåtgärder med hänsyn till sådana åtgärders effekter och deras logiska placering i tiden i förhållande till antagandet av slutgiltiga skyddsåtgärder.
- (13) Kommissionens årliga rapport om genomförandet av det djupgående och omfattande frihandelsområdet, som utgör en integrerad del av associeringsavtalet, bör innehålla en detaljerad utvärdering av genomförandet av de handelsliberaliseringsåtgärder som fastställs i denna förordning.

⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter (EUT L 55, 28.2.2011, s. 13).

- (14) Med beaktande av ärendets brådskande karaktär, till följd av den situation som orsakas av Rysslands anfallskrig mot Ukraina, anses det lämpligt att åberopa det undantag från tidsfristen på åtta veckor som föreskrivs i artikel 4 i protokoll nr 1 om de nationella parlamentens roll i Europeiska unionen, fogat till EU-fördraget, EUF-fördraget och fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen.
- (15) Mot bakgrund av den ekonomiska situationen i Republiken Moldavien och att förordning (EU) 2023/1524 upphör att gälla den 24 juli 2024 bör den här förordningen träda i kraft den 25 juli 2024.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Handelsliberaliseringsåtgärder

Följande handelsliberaliseringsåtgärder ska införas:

- a) Alla tullkvoter som fastställs i bilaga XV-A till associeringsavtalet ska upphävas och de produkter som omfattas av dessa kvoter ska få importeras till unionen från Republiken Moldavien tullfritt.
- b) Tillämpningen av systemet med ingångspriser ska upphävas för de produkter som omfattas av systemet i enlighet med bilaga XV-B till associeringsavtalet. Inga tullar ska tas ut på importen av dessa produkter.

Artikel 2

Villkor för rätten till handelsliberaliseringsåtgärder

De handelsliberaliseringsåtgärder som avses i artikel 1 ska omfattas av följande villkor:

- a) Att Republiken Moldavien följer reglerna om produkters ursprung och de därmed sammanhängande förfarandena enligt associeringsavtalet.

- b) Att Republiken Moldavien avstår från att införa nya tullar eller avgifter med motsvarande verkan och nya kvantitativa begränsningar eller åtgärder med motsvarande verkan för import med ursprung i unionen samt avstår från att höja gällande tullar eller avgifter och från att införa andra begränsningar, inbegripet diskriminerande interna administrativa åtgärder, om det inte är tydligt motiverat mot bakgrund av Rysslands anfallskrig mot Ukraina.
- c) Att Republiken Moldavien respekterar demokratiska principer, mänskliga rättigheter och grundläggande friheter samt motverkar spridning av massförstörelsevapen, därmed sammanhängande materiel och bärare av sådana vapen, respekterar rättsstatens principer och principen om god samhällsstyrning, kampen mot korruption, organiserad eller annan brottslig verksamhet, inbegripet gränsöverskridande, och terrorism samt respekterar principer om hållbar utveckling och effektiv multilateralism enligt artiklarna 2, 9 och 16 i associeringsavtalet.

Artikel 3

Tillfälligt upphävande av åtgärder

1. Om kommissionen finner att det finns tillräckliga bevis för att Republiken Moldavien inte uppfyller de villkor som anges i artikel 2, får kommissionen genom en genomförandeakt helt eller delvis upphäva de handelsliberaliseringsåtgärder som föreskrivs i denna förordning. Denna genomförandeakt ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 5.3.
2. Om en medlemsstat begär att kommissionen upphäver någon av de handelsliberaliseringsåtgärder som föreskrivs i denna förordning på grundval av att Republiken Moldavien inte uppfyller villkoren i artikel 2 b, ska kommissionen inom fyra månader efter en sådan begäran avge ett motiverat yttrande om huruvida påståendet om att Republiken Moldavien inte uppfyller villkoren är välgrundat. Om kommissionen fastställer att påståendet är välgrundat ska den inleda det förfarande som avses i punkt 1 i den här artikeln

Artikel 4

Skyddsåtgärder

1. Om en produkt som omfattas av artikel 1 med ursprung i Republiken Moldavien importeras på villkor som inverkar negativt på unionsmarknaden eller på marknaden i en eller flera medlemsstater för likadana eller direkt konkurrerande produkter, får kommissionen vidta nödvändiga åtgärder genom en genomförandeakt. Denna genomförandeakt ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 5.3.

Skyddsåtgärder får införas så länge som det är nödvändigt för att motverka de negativa effekterna på unionsmarknaden eller marknaden i en eller flera medlemsstater för likadana eller direkt konkurrerande produkter.

2. Kommissionen ska regelbundet övervaka effekterna av denna förordning, med beaktande av uppgifter om export, import, priser på unionsmarknaden eller marknaden i en eller flera medlemsstater och om unionens produktion av de produkter som omfattas av handelsliberaliseringsåtgärderna enligt artikel 1 a.

Kommissionen ska varannan månad informera medlemsstaterna om resultaten av den regelbundna övervakningen, från och med den ... [den dag då denna förordning träder i kraft].

3. Kommissionen ska göra en utvärdering av situationen på unionsmarknaden eller marknaden i en eller flera medlemsstater för likadana eller direkt konkurrerande produkter med avseende på att införa åtgärder i enlighet med punkt 1. Utvärderingen ska inledas
- a) efter en väl underbyggd begäran från en medlemsstat, inbegripet tillräckliga *prima facie*-bevis som den medlemsstaten rimligen har tillgång till i enlighet med punkt 4 och som visar att importen inverkar negativt på den marknad som avses i punkt 1, eller
 - b) på kommissionens eget initiativ, efter att det blivit uppenbart för den att det finns tillräckliga *prima facie*-bevis för import som inverkar negativt på den marknad som avses i punkt 1.

Den utvärdering som avses i första stycket ska avslutas inom fyra månader från det att den inleds.

4. Vid utvärderingen enligt punkt 3 ska kommissionen beakta all relevant marknadsutveckling, inbegripet den berörda importens inverkan på situationen på unionsmarknaden eller marknaden i en eller flera medlemsstater för likadana eller direkt konkurrerande produkter. Utvärderingen ska omfatta sådana faktorer som
- a) hur snabbt och hur mycket importen från Republiken Moldavien av den berörda produkten ökar, i både absoluta och relativa tal,

- b) den berörda importens inverkan på produktion och priser på unionsmarknaden eller marknaden i en eller flera medlemsstater, med beaktande av utvecklingen av importen från andra källor.

Den förteckning över faktorer som avses i första stycket är inte uttömmande och även andra relevanta faktorer får beaktas.

5. Under kritiska omständigheter då dröjsmål skulle kunna orsaka skada som är svår att avhjälpa, får kommissionen tillfälligt införa nödvändiga åtgärder genom en genomförandeakt. Sådana åtgärder får endast vidtas efter en vederbörligen motiverad begäran från en medlemsstat enligt punkt 3 a i denna artikel och ska antas inom 21 dagar efter det att begäran tas emot. Denna genomförandeakt ska antas i enlighet med det rådgivande förfarande som avses i artikel 5.4. Den provisoriska skyddsåtgärdens varaktighet får inte överstiga 120 dagar.
6. Om kommissionen till följd av den utvärdering som avses i punkt 3 anser att unionsmarknaden eller marknaden i en eller flera medlemsstater för likadana eller direkt konkurrerande produkter har påverkats negativt och avser att införa en slutlig åtgärd enligt punkt 1, ska den offentliggöra ett tillkännagivande i *Europeiska unionens officiella tidning* om införandet av sådana åtgärder. Tillkännagivandet ska innehålla en sammanfattning av de viktigaste resultaten av utvärderingen och ange inom vilken tidsfrist som berörda parter kan lämna skriftliga synpunkter. Denna period får inte överstiga tio dagar från och med den dag då tillkännagivandet offentliggörs.

7. Om kommissionen inför en åtgärd enligt punkt 1 eller 5 genom vilken en tullkvot som upphävts genom artikel 1 a återinförs, ska den kvantitet som importeras under det kalenderår då kommissionen inför denna åtgärd beaktas vid förvaltningen av tullkvoten.

Artikel 5

Kommittéförfarande

1. Kommissionen ska biträdas av tullkodexkommittén, som inrättas genom artikel 285.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013⁶, i fråga om artikel 3.1 i den här förordningen. Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011.
2. Kommissionen ska biträdas av den kommitté för skyddsåtgärder som inrättas genom artikel 3.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/478⁷, i fråga om artikel 4.1 i den här förordningen. Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011.
3. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 5 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.

⁶ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 av den 9 oktober 2013 om fastställande av en tullkodex för unionen (EUT L 269, 10.10.2013, s. 1).

⁷ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/478 av den 11 mars 2015 om gemensamma importregler (EUT L 83, 27.3.2015, s. 16).

4. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 4 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.

Artikel 6

Utvärdering av genomförandet av handelsliberaliseringsåtgärderna

Kommissionens årliga rapport om genomförandet av det djupgående och omfattande frihandelsområdet ska innehålla en detaljerad utvärdering av genomförandet av de handelsliberaliseringsåtgärder som föreskrivs i denna förordning och ska, om så är lämpligt, innehålla en utvärdering av dessa åtgärders samhällspåverkan i Republiken Moldavien och i unionen. Information om importen av produkter enligt artikel 1 a ska göras tillgänglig varje månad via kommissionens webbplats och ska uppdateras varje månad.

Artikel 7

Ikraftträdande och tillämpning

Denna förordning träder i kraft den 25 juli 2024.

Den ska tillämpas till och med den 24 juli 2025.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i ... den ...

På Europaparlamentets vägnar

Ordförande

På rådets vägnar

Ordförande

(Berör samtliga språkversioner.)